

BREDASCHE

STAAT- LETTERKUNDIG

NIEUWS-

Donderdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

19 Junij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Junij.

De kamer der afgevaardigden, na een jaargeld te hebben toegestaan aan den verdienstelijken ingenieur der bruggen en wegen, *Vicat*, die zich wegens zijn arbeid over de kalk en mortel, zoo verdienstelijk gemaakt heeft, heeft de beraadslagingen over het budget van uitgaven voortgezet en is reeds aan dat van oorlog gekomen, waarvan de acht eerste hoofdstukken aangenomen zijn.

Laatstleden Zaterdag hebben de leden der kamer zich in de bureaux vereenigd voor het onderzoek van het gevraagd crediet van ongeveer tien millioenen fr. voor de nieuwe organisatie der scheeps-statie op de Afrikaansche kust. Nog geen ontwerp is gedurende den loop dezer zitting zoo gunstig ontvangen als dit; de meeste commissarissen zijn bijna zonder discussie gekozen, zijn allen voorstanders van het ontwerp en behoeven tot de behoudende partij. De oppositie schijnt door haren bijval te hebben willen toonen, dat het tot stand komen van het nieuwe traktaat eigenlijk haar werk was. De maarschalk *Sebastiani* is tot president der commissie benoemd, die zich reeds eenparig voor het bestaan der aanvraag verklaard heeft.

In de zitting van heden is aan de leden rondgedeeld het rapport van den heer *Leon de Malleville*, over het crediet ten behoeve der kathedraal-kerk Notre-Dame te Parijs. De commissie verenigt zich met het gevoel van den minister van eeredienst, om eene som van ruim twee en een half millioen fr. tot herstel

— Heden merkte men in de tribune der kamer den generaal *Ventura* op, vroeger met den generaal *Allard* in dienst van den koning van Lahore. Het indiaansch costuum en de bruine tint van den generaal trok de algemeene aandacht.

— Alhier bevindt zich de graaf *Lebzeltern*, oostenrijksch gezant te Napels, die, zoo men zegt, belast is met eene zeer belangrijke diplomatieke zending. Dagelijks heeft hij conferentien met den graaf *Appony*.

— Verscheiden parijische dagbladen vermelden, dat, ten gevolge der onzekerheid, of de verschillende wetsontwerpen betrekkelijk de spoorwegen nog in den loop dezer zitting zullen afgehandeld worden, de aandeelen van verscheidene kompagnieschappen in de jongste dagen aanmerkelijk zijn gedaald.

— Men heeft latene tijdingen uit Algerie ontvangen. De maarschalk *Bugeaud* had een paar strooptogten gedaan, een' op den stam der Defeten, een in opstand geraakte afdeeling van den stam der Beni-Ouragh, een' ander' op de Ouled-Bous-Seleman. Met weinig verlies had men den vijand er veel toegebracht en vooral veel buit gemaakt.

In het hoofdkwartier van den maarschalk had men met eenige zekerheid vernomen, dat *Abd-el-Kader* te Ksar-Pecda, nabij Taguirée, 45 uren zuidwaarts van Teniet-el-Had, verschenen was.

— Het gerucht liep dat de betrekkingen met den keizer van Marocco meer en meer ingewikkeld werden. De keizer had verscheidene streken teruggeëischt die sedert lang tot Algerie hadden behoord.

— Volgens Zwitsersche bladen zou Dr. *Steiger*, het door het gouvernement van Lucern hem gedaan aanbod hebben aangenomen, volgens welk hij zich naar Genua of Alexandrie zou moeten begeven, en aldaar onder toezigt der politie blijven.

— De berigten uit Madrid tot den 10den Junij houden niets van belang.

— Ter beurt van heden (16 Junij) waren genoteerd: 5 pCt. 121,90; 3 pCt. 83,95; Spanje 5 pCt. 38; 3 pCt. 41; Rom. L. 105.

ENGELAND.

LONDEN, den 14den Junij.

In het Lagerhuis is de wet op het bankwezen in Schotland eergisteren ten derden male gelezen, en het rapport der Commissie wegens dat in Ierland uitgebragt. Gisteren deelde sir *R. Peel* in dat Huis eene koninklijke boodschap mede, waarbij te kennen gegeven werd dat H. M. in staat wenschte gesteld te worden om aan sir *H. Pottinger*, uit erkentenis voor zijne in China bewezen diensten, een jaargeld van vijftienhonderd ponden sterling, zijn leven lang, toe te leggen. Vervolgens antwoordde die minister, op eene vraag van dr. *Bowring*, dat de vertegenwoordigers der vijf groote mogendheden alles aangewend hadden om den treurigen staat, in welken Syrië op nieuw verkeert, te doen ophouden, en dat, volgens berigten tot 20 Mei, de openbare vijandelijkheden toen niet meer voortdauurden, hetwelk hem hoop gaf dat de collective nota, deswege door de Consuls aan den Pacha ingediend, de gewenschte vruchten had gedragen.

Nog is in diezelfde zitting toegestemd in het verleenen eener som van hoogstens honderdduizend ponden sterling, tot oprigting van nieuwe universiteiten in Ierland, en van eene jaarlijksche som van een en twintigduizend ponden sterling, tot goedmaking der kosten voor die universiteiten. Maandag zullen de discussiën in comité over het wetsontwerp zelf aanvangen. Tusschen de heeren *W. S. O'Brien* en den heer *Raebuk* is bij deze gelegenheid een discussie ontstaan, die niet meer als eene poging had willen doen voorkomen om de gemoederen der jeugdige Ieren te bederven.

Men beweert te Dublin, dat de som, door *O'Connell* van de Iersche bevolking genoten, sedert hij zijne beroepsbezigheden heeft laten varen, om zich aan het hoofd der beweging tot herroeping der Unie te stellen, bereids over de tweemaalhonderd en vijftigduizend ponden sterling belooft, terwijl ook zijne zonen en eenigen zijner vrienden belangrijke sommen ten algemeenen koste schijnen te ontvangen.

— De questie wegens het grondgebied van Oregon schijnt in de Vereenigde Staten opgehouden te hebben de algemeene aandacht te boeien, en de vraag of dienaangaande een speciaal minister naar Engeland zou gezonden worden, bleef nog onbeslist.

— Gisteren waren de 3 pCt. gecons. 99 $\frac{1}{4}$; Spanje 5 pCt. 28 $\frac{1}{8}$; dito 3 pCt. 41 $\frac{1}{4}$; Portugal 67; Brazilië 91; Mexico 37 $\frac{3}{8}$; Columbia, ex Venezuela, 17; Holl. 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 63 $\frac{1}{2}$; dito 5 pCt. 98 $\frac{3}{8}$.

BELGIE.

BRUSSEL, den 17den Junij.

Na den bekenden uitslag der verkiezingen hebben zich al spoedig geruchten eener verandering van ministerie verbreid. Vooral te Antwerpen wilde men weten, dat de ministers *Dechamps*, *Goblet*, *d'Anethan* en *Dupont*, begonnen waren met hun ontslag den koning aan te bieden; dat de heeren *Nathomb* en *Mercier*, eerst nog besloten hadden om den strijd met de oppositie vol te houden, doch ten laatste medegesleept werden, en dat de koning zeer getroffen was geweest over de verkiezingen te Brussel en Antwerpen, vooral over de levendige openbaring van het volksgevoelen in laatstgenoemde stad. Aangaande de mogelijke opvolgers der tegenwoordige ministers verneemt men nog niets dan gissingen.

— Alle berigten nopens het te veld staand gewas en de granen luiden zeer gunstig.

— De *Moniteur* behelst een uitvoerig verslag wegens de ontdekking van drie bewoonde eilanden in de Stille Zuidzee door kapitein *d'Hondt*, aan boord van *l'Industriel*, toebehoorende aan de *Société Maritime* te dezer stede.

— De hertog en hertogin van *Nemours* worden heden en

morgen de hertogin van Kent, van Ostende komende, alhier verwacht.

— De onweders van 11. Vrijdag en Zaterdag hebben in de omstreken van Luik veel schade aangerigt. De bliksem is op verscheidene plaatsen ingeslagen, buitengewoon groote hagelsteenen hebben hier en daar het veldgewas vernield, verscheidene streken zijn door de geweldige stortregens tijdelijk geïnnundeerd geweest.

N E D E R L A N D E N .

BREDA, den 18den Junij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag heeft de commissie voor de verzoekschriften rapport uitgebragt op eenige ingekomene adressen. Daaronder behoorde een van grossiers en winkeliers te Amsterdam, strekkende tot het uiten van het verlangen naar eene betere wet omtrent den accijns op de suiker. De Commissie stelde voor, om dit stuk ter griffie neder te leggen en daarvan tevens mededeeling te doen aan Zijne Excellentie den Minister van Finantien. Er heeft daarover eene woordenwisseling plaats gehad, waarbij de heeren Schooneveld, Luzac en van Goltstein het geuite verlangen sterk hebben ondersteund en tevens hebben te kennen gegeven, dat het indienen en afhandelen eener nieuwe wet omtrent de suikerbelasting nog vóór de sluiting dezer zitting van de Staten-Generaal behoorde plaats te hebben. Zijne Excellentie de Minister van Finantien heeft gezegd, van het gewigt der zaak volkomen doordrongen te zijn, en dan ook, na rijp beraad, voor eenige weken een concept-wet wegens den accijns op de suiker bij Zijne Majesteit den Koning te hebben ingediend, welke wet thans aan de overweging van den Raad van State is onderworpen. Zijne Excellentie ontwikkelde tevens de redenen, die het onwaarschijnlijk maakten, dat de afdoening der bedoelde zaak nog gedurende deze zitting der Kamers zou kunnen plaats hebben. De woordenwisseling eindigde met het aannemen van het voorstel der Commissie.

Daarop zijn de beraadslagingen begonnen over de begrootingswetten voor 1846 en 1847. Allereerst is de wet, houdende vaststelling van hoofdstuk I der begrooting van uitgaven (*Huis des Konings*), aan de orde gesteld; bij de behandeling waarvan verscheidene leden in algemeene beschouwingen wegens de begrooting en wat daartoe in betrekking staat, getreden zijn.

De heer van Goltstein heeft erkend, dat de gewone verbeteringen in ons finantiëwezen zijn tot stand gebragt. Er heerscht daaromtrent meerdere openbaarheid. De achterstand is opgeruimd en er is uitzigt op daarstelling van evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven geopend. In die onderscheidene opzichten is echter nog veel te wenschen en te verbeteren, zoo als de spreker in sommige bijzonderheden aantoont. Vooral echter vindt hij bezwaar in de inrigting der begrooting van uitgaven, als niet genoeg geschikt om den aard der uitgaven te doen kennen en het toezigt der Algemeene Rekenkamer gemakkelijk te maken. Deze laatste reden zal hem noopen, om tegen al de begrootingswetten te stemmen.

De heer Brouwer treedt in beschouwingen over den aanmerkelijk verbeterden toestand van ons finantiëwezen, in vergelijking met vroegere jaren, en over den allezins gunstigen uitslag der groote finantiële maatregelen. Hij hoopt, dat dit algemeen moge worden erkend. Onze finantiële toestand is echter, ten gevolge vooral van het hoog bedrag der staatsschuld en der verschuldigde pensioenen, nog niet voordeelig. Te gelijk kan de spreker in de voorgedragene begrootingswetten niet alles, zoowel wat vorm als inhoud betreft, goedkeuren. Ofschoon in het algemeen gunstig voor de begrootingswetten gestemd, verlangt hij geruststellende verzekeringen van de Regering omtrent nog bestaande bijzondere fondsen, het toezigt der Algemeene Rekenkamer en de inrigting der begrooting zelve.

De heer van Rechteren verklaart zijne goedkeurende stem aan de geheele begrooting te zullen weigeren, op grond, dat hij eene herziening onzer staats-instellingen en afdoende vereenvoudiging in het staatsbestuur allezins noodzakelijk keurt, zoo het vaderland niet ten val zal komen, en omdat hij, nu alle middelen van overreding zijn uitgeput om de Regering tot het tot stand brengen van deze verbeteringen te bewegen, het strijdig met zijnen plicht zou achten tot instandhouding van het tegenwoordig staatsbestuur mede te werken.

De heer Hoffman heeft zich tot beschouwingen van geheel finantiëlen aard bepaald, waarbij hij beweerde, dat de bezuinigingen, waarvan in de tegenwoordige begrootingen bleek, zich, zonder de besparingen op de regten der staatsschuld in rekening te brengen, tot vier tonnen gouds bepaalden, en dat er maar al te veel kans was dat er op het einde van 1847 weder een tekort zou bestaan. Ten gevolge daarvan houdt hij verdere bezuiniging voor gebiedend

noodzakelijk, en zal daarom aan sommige der thans behandelde voordragten zijne goedkeurende stem niet kunnen geven.

De heer van Dam van Isselt geeft te kennen, dat hij, na de verklaring der Regering omtrent de grondwets-herziening, aan de tegenwoordige ministers het blijk van vertrouwen niet kan geven, dat in de aanneming eener begrooting gelegen is. Hij beweert voorts, dat de bestaande belastingen, wat het algemeen bedrag betreft, niet zoo zwaar zijn, maar te veel op den minderen en den middelstand, te weinig op de hogere standen drukken.

De heer Storm verklaart zich mede tegen de gezamenlijke begrootings-wetten, uit hoofde eensdeels van de instandhouding der gebrekkige staats-instellingen, anderdeels van het te hoog opgevoerd cijfer der staats-uitgaven.

De heer Anemaet wordt van de aanneming der begrooting teruggehouden, doordien de Regering wat de staats-instellingen betreft een stelsel volgt, hetwelk, naar zijne overtuiging, lijnrecht inloopt tegen het belang der natie. Hij verklaart anders voor de personen der ministers achting te koesteren.

De heer Luzac meent, dat de Kamer thans de begrooting niet mag en niet behoeft aan te nemen, en put dit gevoelen niet uit het gebeurde ten aanzien der grondwetsherziening, maar uit het niet of niet hij tijds voldoen door de Regering aan de bepaling van art. 126 der grondwet en andere voorschriften omtrent het finantiëel beheer, en uit het onvolledige en gebrekkige der begrooting zelve; terwijl hij tevens aantoont, dat er nog alle gelegenheid bestaat, om vóór het begin van 1846 aan de natie eene betere begrooting te schenken. In den loop zijner rede roemt hij de wijze en krachtige maatregelen, waardoor de Minister van Finantien de conversie heeft tot stand gebragt.

De heer Backer toont zich gunstig voor de aangeboden begrooting gestemd en treedt in eene vergelijking tusschen het bedrag, thans en in 1806—1808 voor sommige posten van uitgave gevorderd, welke vergelijking gunstig voor de tegenwoordige voorstellen uitvalt. Hij maakt echter eenige aanmerkingen op thans uitgetrokkene uitgaven, inzonderheid op die voor de buitengewone defensiewerken. De Minister van Finantien zal, zijnes inziens, dan alleen den naam van hersteller van het Nederlandsche finantiëwezen verdienen, wanneer hij eene geregelde amortisatie en eene herziening van het belastingstelsel tot stand brengt.

De heer Verwey-Mejan beweert in het breede, dat het uitsluiten van de beslissing omtrent de begrooting, in het regt der Kamer ligt, en wegens de inwendige gebreken der begrooting en het gemis aan genoegzame inlichting noodzakelijk en raadzaam is.

De heer Duymaer van Twist verklaart, geenszijs om de Regering tot grondwets-herziening te dwingen, maar op grond van het gebrekkige beheer en de onvolkomene verantwoording der vroegere begrooting, alsmede van den verkeerden vorm der thans voorgedragene, tegen deze laatste te zullen stemmen.

Zitting van Dingsdag, den 17 Junij.

De beraadslagingen worden voortgezet.

De heer van Heemstra zal tegen al de ontwerpen stemmen, om de onvolledigheid der ontvangen bescheiden, het gemis van eene goede comptabiliteit, de miskenning van art. 125 der Grondwet, de te hooge opvoering der middelen en het punt van de onvoorziene uitgaven. Hij kan de Regering na het gebeurde omtrent de Grondwets-herziening geen blijk van vertrouwen schenken. Hij meent, dat de Kamer eene krachtige houding moet aannemen, tegen het door de Regering verkondigde stelsel van behoud.

De heer Gevers zegt, dat hij vroeger de meeste ontwerpen had aangenomen, ondanks vele bezwaren, en zulks uit hoofde van den finantiëlen nood. Doch thans is hem dit onmogelijk. Er is ook geen gevaar in eene verwerping. Hij doet hulde aan de veerkracht en den vasten wil des Ministers, wiens pogingen, door ondersteuning van welgezinden, goede vruchten hebben gedragen. Maar er moet, er kan meer bezuinigd worden; er behoort volkomen licht over de begrooting te worden verspreid; men moet hier, in het belang van den Staat, bedaard te werk gaan.

De heer de Kempenaer kan geen votum van vertrouwen geven aan de bewindslieden, die zich verzetten tegen herstel van zoo veel, wat zijns inziens herstel behoeft. Geene transactie, maar een vast stelsel wordt in den vertegenwoordigenden regeringsvorm geëischt. Bezuiniging moge door de ministers een tooverwoord worden genoemd, hij acht eene eenvoudige staatsinrigting steeds gebiedend noodzakelijk voor Nederland. Men moet den toestand van een oorlogschip niet voor een inlandschen beurtman bezigen. Men draagt nu nog de begrooting tot hetzelfde bedrag voor als vóór de scheiding van België, in 1830. De spreker deelt ook de meening nopens de onvolledigheid der begrooting. De kamer moet zich strikt aan de wetten houden, die zij zelve gemaakt heeft.

De heer Thorbecke zal de begrooting niet verwerpen, om in-

vloed uit te oefenen op de overtuiging van de Kroon of van de Ministers; maar hij acht haar onaannemelijk, 1°. om den vorm, en 2°. om den inhoud; vele staten en inlichtingen ontbreken, om een goed overzicht van alles te hebben.

De heer *Cost Jordens* oppert vooral bedenkingen tegen de comptabiliteit; erkent de goede resultaten der opoffering in het vorige jaar; maar acht het dan ook dubbel pligt, naauw te waken voor de toekomst. Hij zal het eerste hoofdstuk aannemen, maar andere welligt afstemmen.

De heer *Boreel* is van oordeel, dat men in deze met geene overhaasting moet te werk gaan. De Grondwetsherziening acht hij als een gesloten boek, en maakt daarvan zijne stem niet afhankelijk. Vooral op hen, die ten verleden jare tot het brengen van buitengewone offers hebben besloten, rust de pligt, om naauw toe te zien.

De heer *Schooneveld* wijt veel der bestaande moeilijkheden aan de verkeerde wijs van beraadslagen; hij acht overigens de begroting nog niet rijp voor behandelen, en zal haar om vorm en inhoud afstemmen, in het belang van Regering en Vertegenwoordiging beide. Er is tijd in overvloed, om eene behoorlijke begroting op te maken.

De heer *van Panhuys* schaart zich bij de leden, die eene betere comptabiliteit en betere inrigting van den vorm der begroting verlangen. Deze mist thans de regelen van eene goede huishouding. Er behoort eene meer juiste raming der uitgaven te zijn. Overigens bewegen hem geene reden van staatkundigen aard om tegen te stemmen.

De beraadslagingen zullen heden avond worden voortgezet.

— Bij besluit van den 10den Junij 1845, n°. 70, is aan den officier van gezondheid van de 3de klasse *J. A. Goedbloed*, dienstdoende bij het garnizoen te 's Gravenhage, bij gunstige uitzondering en zonder gevolgtrekking voor anderen, een eervol ontslag uit de dienst verleend.

— H. D. H. Mevrouw de Hertogin van *Saksen-Weimar*, vergezeld van den Prins *Gustaaf Karel* en van de Prinsessen *Anna* en *Amalia*, is Zondag 11. te 's Hage aangekomen en aan den *Doelen* afgestapt.

HH. MM. de Koning en de Koningin hebben, onmiddellijk na hare aankomst, een bezoek bij de Hertogin afgelegd.

— Volgens berigten uit Berlyn van den 12 dezer, waren HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, dien dag van daar naar St. Petersburg vertrokken.

— Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden is 11. Zaterdag en de twee volgende dagen voortgegaan met de bezigtiging der merkwaardigheden te Edinburg, en zou denkelijk Woensdag de reis naar IJsland voorzietten.

— Men verneemt nader met belangstelling, dat het Z. M. den Koning, door wien laatstleden Donderdag een tweede bezoek aan de tentoonstelling te 's Gravenhage is afgelegd, behaagd heeft een twee en twintigtal schilderijen, eene teekening, en twee kunststukken in marmer, welke die tentoonstelling helpen uitmaken, voor Hoogstdezelfs rekening aan te koopen.

— De inspectiën der luitenant-generaals, kommanderende de divisiën infanterie, zullen dit jaar bij de verschillende daanbij behorende korpsen geen plaats hebben. Er zullen alleen de regementskommandanten hunne bataillons komen inspecteren, ten dien einde wordt in Maastricht verwacht de kolonel *Verhorst*, kommanderende het 7de regiment infanterie te Breda, ten einde het bij dat regiment ingelijfde aldaar garnizoen houdende bataillon Limburgsche jagers in oogenschouw te nemen.

— Men verneemt, dat aan den heer *D. J. ten Zeldam Ganswyk*, griffier der Staten van Zuidholland, op zijn gedaan verzoek, een honorabel ontslag uit die betrekking is verleend, onder dankbetuiging voor de door hem aan den lande bewezen diensten; men meent tevens te weten, dat die heer door den Koning tot andere functien geroepen is.

— Uit 's Bosch verneemt men, dat de heer *H. de Wijs* voornemens is af te zien van het lidmaatschap van de gedeputeerde Staten, en dit voornemen reeds aan het gedeputeerd Bestuur zou kenbaar gemaakt hebben.

— Te 's Bosch is een nieuw dagblad verschenen, *de Tijd, godsdienstig en staatkundig dagblad*, hetwelk drie malen in de week in 't licht zal verschijnen. In het eerste nummer zegt de redactie, dat het zich tot taak stelt de verdediging der R. K. belangen, dat zij in het staatkundige constitutionele beginselen aankleeft, en dat zij geheel onafhankelijk is.

Voorts schrijft men uit 's Bosch, dat de heer *Oermaat*, te Wamel, concessie gevraagd heeft voor den aanleg van eene stoombootvaart tusschen Arnhem, Huissen, Nijmegen, Thiel en 's Hertogenbosch, in verband met de spoorwegdienst tusschen Amsterdam en Arnhem.

— De Keizerin-Weduwe van Brazilië is, met Hoogstderzelver dochter, prinses *dona Maria Amelia*, eergisteren namiddag te Rotterdam gearriveerd, en bij den heer *Walter*, in het *Grand Hôtel des Pâys-Bas*, afgestapt. Onder het gevolg van H. M. bevinden zich de kommandeur *Almeida*, de marquis *Resende*, enz. Gisteren zouden de Vorstelijke Reizigers, met eene daartoe overgekomen stoomboot, de *Shannon*, naar Lissabon vertrekken.

Aan genoemd hôtel zijn ook afgestapt de hertog en hertogin van *Leeds* en lord *Alvanley*, zich naar het Loo begevende.

— Uit Rotterdam schrijft men van 16 Junij:

»In het laatst der vorige maand is bij heeren Burgemeester en Wethouders dezer stad, even als zulks te 's Gravenhage geschied was, eene missive ontvangen van den heer Staatsraad, Gouverneur der provincie Zuid-Holland, in welke, namens Zijne Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, naar aanleiding van het verslag, door den heer Inspecteur der latijnsche scholen en van het middelbaar en lager onderwijs gedaan, aan het Stedelijk Bestuur wordt te kennen gegeven, hoe bij de onlangs gedane inspectie gebleken is, dat het gymnasium binnen deze stad en dat te 's Gravenhage bevonden is het best ingerigt te zijn om jongelingen, genoegzaam bedreven in de gewone vakken van het lager onderwijs, toe te rusten met de noodige kundigheden, om tot de akademische lessen te worden toegelaten, of om hen tot andere gewichtige maatschappelijke betrekkingen voor te bereiden.

— Uit Nijmegen schrijft men:

»Men verneemt van goederhand, dat er pogingen aangewend worden om den spoorweg van Utrecht op Zwolle over Amersfoort, Harderwijk en Elburg te doen loopen; de onderhandelingen daaromtrent zijn intusschen nog niet zoo verre gevorderd dat men aangaande den uitslag iets met eenige zekerheid zoude kunnen melden.

»Het onweder van 11. Zaterdag moet vooral in de Over-Betuwe en omstreken zwaar gewoed hebben; te Pannerden werd onder anderen het huis van *G. Peters*, op drie verschillende plaatsen door den bliksem getroffen, zoodat het in brand geraakte; de ijverig aangewende pogingen hebben echter het voortwoeden der vlammen belet.

— Uit Groningen schrijft men, dat in den namiddag van den 14den de bliksem geslagen is in de boeren-behuizing van *J. J. Panman*, staande aan de ommelanderswijk te Veendam, en deze behuizing, op de muren na, door de vlam is vernield; ook te Meeden, in het Oldambt, had de bliksem eene boeren-woning getroffen.

— Te Groningen is den 14den eene aanzienlijke familie in droefheid gedompeld. De heer *Q. . . .*, student in de regten, en zijn vrienden, die met eenige vrienden naar de badplaats *Wierden* waren, is hij door de groote diepte der badplaats verdronken, niettegenstaande alle pogingen zijner op de plaats aanwezende vrienden.

— Den 10 en 11 dezer hebben, binnen Goes en in den omtrek, plaats gehad de tweede algemeene vergadering en tentoonstelling van de maatschappij tot bevordering van Landbouw en Veeteelt in Zeeland.

De stad Goes had een feestelijk aanzien en vele bewoners der omstreken, ja zelfs van buiten het gewest, waren ter bijwoning van het feest derwaarts gekomen.

Ten 10 ure werd in de concertzaal, door den voorzitter der maatschappij voor een aanzienlijk getal leden, eene redevoering gehouden, waarin voornamelijk werd behandeld eene beknopte beantwoording der vraag: »welken invloed de wetenschappelijke kennis op de beoefening van den landbouw hebben kan en in hoe verre de toepassing daarvan noodig is op den Zeeuwschen landbouw?» Op eene duidelijke en allezins overtuigende wijze werden hierbij denkbeelden ontwikkeld en toegelicht, welke om derzelver belangrijkheid en waarheid, algemeene toestemming verwierven, zoodat het daarom te wenschen is, dat dezelve behartigd en verwezenlijkt mogen worden.

Hierna werden de handelingen der vorige algemeene vergadering door den secretaris gelezen en kennis gegeven dat het getal leden der Maatschappij van 600 tot ruim 800 geklommen was; tot honoraire leden waren benoemd de minister van binnenlandsche zaken, baron *Schimmelpenninck van der Oije* en de baron van *Brakel tot den Engh*, alsmede de heeren *G. J. Mulder*, hoogleeraar te Utrecht, *C. A. Bergsma*, hoogleeraar te Utrecht, *H. C. van Hall*, hoogleeraar te Groningen, *E. C. Enklaar*, directeur van het landhuishoudelijk instituut te Zalk, *R. A. van Echten van Holthe*, president der maatschappij tot bevordering van landbouw en veeteelt in Drenthe, en *G. Gibbs*, groothandelaar in zaden, te Londen.

Er werd kennis gegeven dat, in navolging van Zeeland, eene dergelijke maatschappij in Drenthe was opgericht, welke nagenoeg dezelfde statuten als de Zeeuwsche had aangenomen, terwijl hierover in Gelderland ernstig gedacht werd.

Eindelijk werden van twee der 12 afdeelingen, tot eene proeve de verslagen harer verrigtingen voorgelezen, terwijl van de overige berigt werd, dat zij in denzelfden geest werkzaam waren.

Des namiddags verzamelden de leden zich in het naburige Wilhelminadorp, alwaar op een nabijgelegen stuk weiland onderscheidene werktuigen werden beproefd, anderen ten toongesteld en in werking gebragt werden.

Den volgenden morgen had eyen buiten de Havenpoort eene tentoonstelling plaats van werktuigen, zaden en vee.

Er waren aangebragt 72 paarden, 80 stuks rundvee, ongeveer 100 schapen in 22 hokken verdeeld, 3 Engelsche beeren en 10 biggen van Engelsch ras, in Zeeland gewonnen. Voorts werden 38 werktuigen van nieuwe vinding of verbeterd maaksel, 21 soorten van zaden, ingezonden door den heer Gibbs te Londen, en 2 verschillende monsters mest in de eerste en tweede ruimte bij de tent tentoongesteld. Vóór de opening der tentoonstelling voor de leden (ten 11 ure) hadden keurmeesters hunne taak verrigt en onder de bezigtiging werden de bekroonde voorwerpen aangeduid door de opsiering met een oranjelint, een breed voor den prijs en een smal voor de premie. Later werden aan de leden de namen der eigenaars met die der bekroonde voorwerpen bekend gemaakt.

Des middags vereenigden zich 240 leden der Maatschappij aan eenen vriendschappelijken disch. Op Donderdag morgen werd de verkoop van eenige aangebragte voorwerpen gehouden en des avonds het feest van den landbouw in de Societeitszaal met een bal besloten.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (17 Junij) werden genoteerd: Ned. 2½ pCt. 64⅓/16; 3 pCt. 78⅓/16; 4 pCt. 100⅓/16; O. Ind. Leening 100⅓/8; Amort.-Syndik. 4½ pCt. 100⅓/16; 3½ pCt. 93⅓/4; Handelsm. 154¼; Aand. Rijn Spoorw. 113¼; Belgie 4½ pCt. 97; 2½ pCt. 57½ en ¾; Spanje 25⅓/8; 3 pCt. 41¼; 3 pCt. Binnenl. 32⅓/8; kl. St. 33¼; Coupons Ardoins 25⅓/4; Passive 7⅓/8; Fr. uitgest. 8¼/16; Portug. te Lond. 3 pCt. 67¼; Rusland 108⅓/8; Id. 1831 en 1833 101; 4 pCt bij Hope 93⅓/8; Id. bij Stiegl. 92⅓/16; Polen Aand. fl. 500 164¼; Amerika Bankact. 7¼.

Advertentiën.

* * Degenen, die alsnog iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van den Boedel en Nalatenschap van wijlen den WelEdelGeboren Heer Mr. M. C. E. VERSLUYS, in leven Particulier, gewoond hebbende en op den 15. October 1844 op den Emer. onder 's Prinsenhage overleden, worden verzocht daarvan voldoening, rekening of opgave te doen, ten Kantore van den Notaris Mr. J. F. DE ROY te Breda, voor of intusschen op den 15 Augustus 1845, ten 10 ure 's PRINSENHAGE, den 16. Junij 1845.

Voor de Executeuren in gemelden Boedel,
K. H. BODE.

* * Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Breda, ter vervolging van MARIA DE GRAAF, Huisvrouw van JOHANNES VAN MEEL, Bouwman, wonende te Wageningen onder Terheyden, en denzelven JOHANNES VAN MEEL, als genoemde MARIA DE GRAAF in Huwelijk hebbende en haar adsisterende en autoriserende, den 17 Junij 1845 bij verstek gewezen, is CORNELIS DE GRAAF, arbeider, wonende te Zwaluwe, wegens Krankzinnigheid gesteld onder Curatele. Geschiedende de bekendmaking van dit Vonnis ter voldoening aan Artikel 498 van het Burgerlijk Wetboek.

De Procureur der Eischers,
GOUVERNEUR.

J. B. WALLAGH,

DENTISTE VAN DE RESIDENTIE 's GRAVENHAGE,

heeft de eer het geëerd Publiek te berigten, dat hij alhier gearriveerd is, om zijne geëerde Abonnten te bedienen, en dagelijks van des morgens 10 tot des namiddags 7 ure, voor een ieder te spreken of te ontbieden is, om over alle gebreken der TANDEN geraadpleegd te worden. Hij beveelt zich inzonderheid aan bij degenen, die verlangen MECHANISCH of KUNSTTANDEN ingezet te hebben, verzekerende dat dezelve volkomen tot vermalning der spijzen geschikt zijn, en geene de minste onaangenaamheid of pijn, gedurende het inzetten veroorzaken. Hij suivert ook TANDEN en maakt dezelve Ivoorwit; trekt KIEZEN en TANDEN op de behendigste en minst gevoelige wijze, al ware het dat er geene Kroon meer aanwezig was, plombeert HOLLE KIEZEN met het vermaarde Minerale SUCCEDANEUM; terwijl hij zich tevens tot het rangeren der KINDERTANDJES bij Ouders aanbeveelt. Voortdurend zijn bij hem te bekomen alle middelen, dienstig tot onderhoud en zuivering van MOND en TANDEN.

Is gelogéerd bij de Weduwe COPPENRATH, in den Gouden Leeuw, en zal weinige dagen vertoeven.

* * Men verlangt te plaatsen een KAPITAAL, groot f 1000, op eerste Hypotheek. Nadere informatiën bij de Uitgevers dezer.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.

RENTAMBT NIERVAART.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der Nederlanden, voor het Rentamt Niervaart, zal, als daartoe gemagtigd, aan den meestbiedende of eerstminnende, bij ophod en afslag, met winning van strijkgeld, VERPACHTEN, op den 9. Julij 1845, ten Gemeenteshuize binnen de Klundert, des voormiddags ten tien ure, ten overstaan van den Notaris C. W. MARIS.

De ZAAD-, VLAS- en GARSTTIENDEN van alle de landen gelegen onder de Klundert.

De Konditiën van Verpachting zijn, zoo ten Kantore van den Rentmeester voormeld, als van den bovengemelde Notaris, te lezen, dagelijks (except des Zondags), des voormiddags.

KLUNDERT, den 17. Junij 1845.

De Rentmeester voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

BILLARD.

TE KOOP: TWEE BILLARDS, goed loopend, zoo goed als nieuw, met extra schoone REKKEN, en bij ieder TWAALF QUEUES, tegen f 100,— ieder. Te bevragen franco bij de Uitgevers dezer.

TE KOOP, niet ver van BREDA:

Een aangenaam en welgelegen BUITENVERBLIJF, voorzien van onderscheidene BENEDEN- en BOVENKAMERS, KEUKEN, KELDER, POMP en REGENBAK, en verder vele Gemakken; KOETSHUIS, STAL, SCHUUR, LOODS, enz., alsmede een uitmuntende VRUCHT- en MOESTUIN, TEEL- en WEILAND, BOSCH, enz., enz., alles aan elkander gelegen en dadelijk te aanvaarden.

Nadere informatiën hieromtrent te bekomen, ten Kantore van den Notaris Mr. J. F. DE ROY te Breda.

* * Bij de GEBROEDERS ABRAHAM, te Middelburg, wordt uitgegeven, en is mede verkrijgbaar gesteld bij BROESE & COMP., te Breda:

NIEUWE WERKEN VAN HET ZEEUWSCH GENOOTSCHAP DER WETENSCHAPPEN, IIde Deel, 1ste en 2de Stuk, gr. 8vo. met negentien Platen, gr. 4to. in afzonderlijken Omslag.

NB. Niettegenstaande de groote moeite, zorg en kosten, aan deze Werken, en vooral aan de Platen besteed, is de prijs van beide Boekdeelen, met de Afbeeldingen, uiterst matig gesteld op slechts f 7,70.

Afzonderlijk zijn deze Verhandelingen te bekomen onder de navolgende titels:

DE GODSDIENSTLEER DER ALOUDE ZEELANDERS, uit Oude Gedenkstukken, Volks-overleveringen en Berigten opgemaakt, door J. AB UTRECHT DRESSELHUIS, Predikant te Wolfaartsdijk, Schoolopziener in het derde District van Zeeland en Lid van onderscheidene geleerde Genootschappen. Aan welke Verhandeling door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen de Gouden Medaille is toegewezen. In gr. 8vo. Prijs f 2,90.

Een Stel PLATEN, bij deze Verhandeling behoorende, in een Omslag, gr. 4to. Prijs f 3,20.

DE ROMEINSCH BEELDEN en GEDENKSTEENEN VAN ZEELAND, uitgegeven van wege het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, beschreven en opgehelderd door Dr. L. J. F. JANSSEN, Conservator bij 's Rijks Museum van Oudheden te Leyden enz. enz. In gr. 8vo. Prijs f 1,60.

Een Stel PLATEN, bij deze Verhandeling behoorende, in een Omslag, gr. 4to. Prijs f 3,20.

WANDELINGEN IN en OM ZWOLLE,

DOOR EEN NEEF VAN DEN

DRENTSCHEN ASSESSOR.

Prijs f 1,20.

Onder dezen titel zal de Boekhandelaar J. J. TIJL, te Zwolle, uitgeven: eene volledige BESCHRIJVING van OVERIJSSELS HOOFDSTAD en hare bekoorlijke omstreken. Hierdoor wordt, eene lang gevoelde behoefte, vooral voor Reizigers die gaarne een dusdanige gids bij 't bezoeken dier Stad hebben — vervuld. Eene naauwkeurige platte grond van Zwolle komt bij 't werkje. De lijsten van intekening zijn alom verzonden en blijven geopend tot ultimo Junij. Na dien tijd is de prijs f 1,50.